

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально – науковий інститут денної освіти
Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Інновації, тренди та стійкий розвиток мережевого ритейлу України за сучасних умов»

на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс 3 семестр	2 курс 3 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Менеджмент	Економіка
Спеціальність	073 Менеджмент	051 Економіка
Галузь знань	07 Управління та адміністрування	05 Соціальні та поведінкові науки
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії (PhD)	Доктор філософії (PhD)

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Лісіца Вікторія Вікторівна

к.е.н., доцент

доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Контактний телефон	+38-050-942-36-25
Електронна адреса	vvlisitsa@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.commerce.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Метавивчення навчальної дисципліни	Вивчення теоретичних і методологічних підходів щодо узагальненої системи знань і уявлень про сучасний стан, тенденції та проблеми розвитку мережевого сектору роздрібної торгівлі, формування творчого потенціалу здобувачів.
Тривалість	5 кредити ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття, самостійна робота поза розкладом із застосуванням методів стимулювання і мотивації (вербалізації), методів висловлювання думок і вибору позицій, методів організації обговорень (інтерактивної дискусії, пошук рішення).
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; обговорення дискусійних питань; тестування; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: ПМК
Базові знання	Наявність знань з економічної теорії, механізмів функціонування національної економіки, засад цифровізації сфер суспільного життя.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору і з дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації. Пропонувати нові рішення, розробляти наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефхівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.	і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Мережева торгівля: теорії, стан та тенденції розвитку		
Тема 1. Мережева торгівля. Теорії змін роздрібно торгівлі..	захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати дослідження на теми «Тенденцій розвитку роздрібно торгівлі України», «Проблеми та пріоритетні напрями розвитку мережевої торгівлі в Україні», «Соціально-економічні тенденції розвитку суспільства та їх вплив на функціонування мережевої торгівлі в Україні».
Тема 2. Стан та тенденції сучасного розвитку світового та українського рітейлу.	захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати дослідження на теми: «Вплив цифрових технологій на розвиток рітейлу», «Процеси діджиталізації та їх вплив на розвиток рітейлу в світі та Україні», «Особливості розвитку конкуренції в роздрібній торгівлі», «Як зміни у поведінці покупця впливають на роздрібну торгівлю».
Тема 3. Формати магазинів та їх еволюція.	захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати дослідження на теми «Виникнення і розвиток основних торговельних форматів», «Особливості діяльності іноземної роздрібно компанії (на власний вибір) на Україні», «Створення та розвиток національної торговельної мережі (на власний вибір)», «Бізнес-процеси торговельної мережі».
Тема 4. Стратегії розвитку торговельних мереж за сучасних умов.	захист домашнього завдання; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати дослідження на теми: «SWOT-аналіз як інструмент оцінки стратегічних перспектив розвитку підприємств» (на прикладі конкретної торгової точки), «Корпоративні стратегії торговельних мереж».
Тема 5. Теоретичні та практичні аспекти реалізації цілей сталого розвитку в сфері рітейлу.	захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування. <i>Поточна модульна робота.</i>	Підготувати дослідження на теми: «Українські торговельні мережі та напрями реалізації цілей сталого розвитку», «Опортуністична поведінка торговельних мереж в процесі реалізації стратегії сталого розвитку».
Модуль 2. Організаційно-економічні аспекти діяльності торговельних мереж.		
Тема 6. Сучасні підходи до формування асортименту та	захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять;	Підготувати дослідження на теми «Управління асортиментом товарів на основі ABC-аналізу та XYZ-

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
системи взаємовідносин з постачальниками в торговельних мережах.	виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	аналізу», «Використання власних торгових марок українськими ритейлорами», «Власний бренд торговельної мережі як елемент підвищення її конкурентоспроможності», «Проблеми управління товарними запасами в торговельних мережах», «Особливості взаємодії торговельних мереж з постачальниками», «Організація постачання товарів в торговельну мережу», «Фактори зовнішнього середовища, що впливають на здійснення процесу закупівель», «Процедура проведення PEST-аналізу як методу оцінки ризиків при управлінні закупівель», «Основні фактори, які доцільно враховувати в SWOT-аналізі закупівельної діяльності», «Модель категоризації зовнішніх ресурсів Пітера Краліча», «Сутність моделі ABC-аналізу в аналізі асортименту», «XYZ-аналіз та мета його використання в управлінні асортиментом»
Тема 7. Ціноутворення торговельних мереж: стратегії, методи та інструменти.	захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.	Підготувати дослідження на теми: «Роль ціноутворення в стратегії розвитку торговельної мережі», «Цінова політика торговельних мереж», «Формування політики лояльності торговельної мережі», «Застосування інноваційних технологій в процесі ціноутворення», «Чутливість покупців до ціни. Ціноутворення на основі цінності товару, що сприймається (value based pricing)», «Конкурентне ціноутворення: Front Basket, Back Basket»,
Тема 8. Інноваційні тренди та цифровізація українського ритейлу.	захист домашнього завдання; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування. <i>Поточна модульна робота.</i>	Підготувати реферати на теми «Big Data – дані про покупців, постачальників, ритейл, ринок», «Цільова аудиторія та сегментація покупців», «Цифровізація в сфері організації логістичних процесів в торговельних мережах», «Сучасні технології обслуговування споживачів».

Інформаційні джерела

1. Анатомія ритейла / Віктор Корсак, Роман Корсак. – Луцьк, Видавництво «Коло», 2021. – 816 с. Копич І.М. Внутрішня торгівля України: проблеми і перспективи розвитку : монографія / І.М. Копич, О.О. Нестуля та ін. ; за ред. В.В. Апопії, П.Ю. Балабана. – Львів : Новий Світ – 2014. – 565 с.
2. Підприємницькі мережі в торгівлі : монографія / [Н.О. Голошубова, О.О. Кавун, В.М. Торопков та ін.] ; за заг. ред. Н.О. Голошубової. – К. : Київ. нац. торг.-екон.-ун-т, 2014. – 344 с.
3. Роздрібні торговельні мережі: регіональні фактори розвитку : монографія / Н.О. Власова, О.В. Колючкова; Харківський державний університет харчування та торгівлі. – Харків АдвАТМ, 2012. - 255 с.
4. Лісіца В.В. Тенденції розвитку мережевого ритейлу в Україні в період пандемії COVID-19. URL: <http://www.journal.puet.edu.ua/index.php/nven/article/view/1648>. (дата звернення 19.09.2021).
5. Лісіца В. В. Управління споживчим досвідом у ритейлі: тренди та перспективи. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки. 2018. Вип. 54. С. 87-93. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlca_ekon_2018_54_15
6. Глобалні зміни на ринку споживання. Дослідження 4Service. URL: <https://retailers.ua/news/menedjment/10944-globalnyie-izmeneniya-na-ryinke-potrebleniya-issledovanie-4service>..
7. Consumers and the new reality. URL: <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/xx/pdf/2020/06/consumers-and-the-new-reality.pdf>
8. Стрімка діджиталізація: цифрова трансформація ритейлу під час карантину. URL: <https://hub.kyivstar.ua/news/strimka-didzitalizacija-cifrova-transformacija-ritejlu-pid-chas-karantinu/>.
9. Як змінюються звички українських інтернет-покупців. Результати дослідження CBR. URL: <http://surl.li/avaby>.
10. PwC Майбутнє споживчих ринків. URL: pwc.com/consumers-today.
11. The Future of Retail: Asia's Ecosystems. URL: <https://www.bain.com/insights/the-future-of-retailing-asias-retail-ecosystems-report/>.
12. Прямі продажі або що таке D2C? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://shop-express.com.ua/ukr/blog/d2c/>
13. Deloitte 2023 CxO Sustainability Report. URL: <https://www.deloitte.com/global/en/issues/climate/content/deloitte-cxo-sustainability-report.html>
14. Sustainability in retail. URL: <https://www.deloitte.com/global/en/Industries/consumer/analysis/sustainability-in-retail.html>
15. Цілі сталого розвитку та їх адаптація для України. URL: <https://dev.sd4ua.org/shho-take-stalij-rozvitok/istoriya/>

16. Gautham G. Vadakkepatt, Karen Page Winterich and Vikas Mittal (2020). Sustainable Retailing. URL: https://www.researchgate.net/profile/John-Aloysius/publication/346441489_Sustainable_Retailing/links/5fde517b45851553a0c70097/Sustainable-Retailing.pdf
17. Sustainability in Retail: Practical Ways to Make Progress. URL: <https://www.bain.com/insights/sustainability-in-retail/>
18. A Changed World: The Rise Of Retail Sustainability. URL: <https://www.forbes.com/sites/forbestechcouncil/2023/08/04/a-changed-world-the-rise-of-retail-sustainability/?sh=34e324ff29af>
19. A Changed World: The Rise Of Retail Sustainability. URL: <https://www.forbes.com/sites/forbestechcouncil/2023/08/04/a-changed-world-the-rise-of-retail-sustainability/?sh=34e324ff29af>
20. SustainableRetailGuide: 40 InitiativesfortheRetailIndustry/ URL: <https://greenbusinessbureau.com/industries/retail/sustainable-retail/>

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.
- Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни, яке включає в себе дистанційний курс в середовищі Moodle.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-orgu-osv-proc.pdf>

Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/04/poloz-por-pidgotov-phd.pdf>

Положення про порядок вибору здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії вибіркокових навчальних дисциплін навчального плану <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/04/poloz-por-vyb-vyb-nd-phd.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_students.pdf

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrocheshnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-zapob-akad-plagiat.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/polozh_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/polozh-vyznan-rezv-informal-neformal.pdf>

Політика вирішення конфліктних ситуацій: Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravylya-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-pro-apel_pidscontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен ПУЕТ <https://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyvediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання.

Вид діяльності	Максимальна кількість балів за вид навчальної роботи
Модуль 1. Мережева торгівля: теорії, стан та тенденції розвитку	
Тема 1. Мережева торгівля. Теорії змін роздрібно торгівлі.	
Тест до теми 1	5
Навчальне завдання до теми 1	Зараховано/незараховано
Тема 2. Стан та тенденції сучасного розвитку світового та українського ритейлу.	
Тест до теми 2	5
Навчальне завдання до теми 2	Зараховано/незараховано
Тема 3. Формати магазинів та їх еволюція.	
Тест до теми 3	5
Навчальне завдання до теми 3	Зараховано/незараховано
Тема 4. Стратегії розвитку торговельних мереж за сучасних умов.	
Тест до теми 4	5
Навчальне завдання до теми 4	Зараховано/незараховано
Тема 5. Теоретичні та практичні аспекти реалізації цілей сталого розвитку в сфері ритейлу.	
Навчальне завдання до теми 2	Зараховано/незараховано
Модуль 2. Організаційно-економічні аспекти діяльності торговельних мереж.	
Тема 6. Сучасні підходи до формування асортименту та системи взаємовідносин з постачальниками в торговельних мережах.	
Тест до теми 6	5
Навчальне завдання до теми 6	Зараховано/незараховано
Тема 7. Ціноутворення торговельних мереж: стратегії, методи та інструменти.	
Тест до теми 7	5
Навчальне завдання до теми 7	Зараховано/незараховано
Тема 8. Інноваційні тренди та цифровізація українського ритейлу.	
Навчальне завдання до теми 8	Зараховано/незараховано
Поточна модульна робота 1	20
Поточна модульна робота 2	20
Підсумковий контроль	30
Всього по курсу	100

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота (20 балів)	40
Модуль 2 (теми 6-8): відвідування занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота (20 балів)	30
Підсумковий контроль	30
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	10
	Розробка наочних засобів навчання (презентації, відео контенту) з окремої теми або питання	10
	Зарахування результатів неформальної освіти	до 10
2. Науково-дослідна	Участь у наукових конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5
	Публікація тез доповіді за результатами участі у наукових конференціях	5
	Публікація наукової статі	10

За додаткові види робіт ЗдВО може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни